

«Ш. Уалиханова» о.м.

География пәнінің мұғалімі

Акежанова Б.З.

Беллинсгаузен и Лазарев 1820

Южный полюс

АНТАРКТИДА

М. Лазарев

Р. Адмундсен 1912 г.

Р. Скотт

Ф. Беллинсгаузен

Сабақтың тақырыбы:

- Антарктиданың географиялық орны. Ашылу және зерттелу тарихы

1. Жер бетінде қанша материк және дүние бөлігі бар?

2. Антарктиданың жер көлемі қандай?

3. Антарктида материгін ашқан кімдер?

Географиялық орны

Әрбір материкті қандай жоспармен
анықтаймыз

1. Қай жарты шарда орналасқан

2. Экватор қай жағынан өтеді

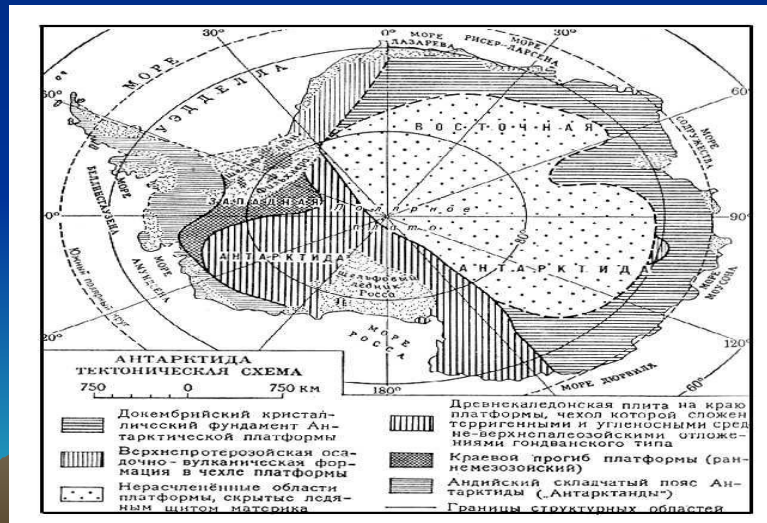

4. Нольдік меридиан

5. Шеткі нүктелері

6. Ең биік нүктесі мен төмен жері

7. Жақын жатқан материк, мұхит, теңіз

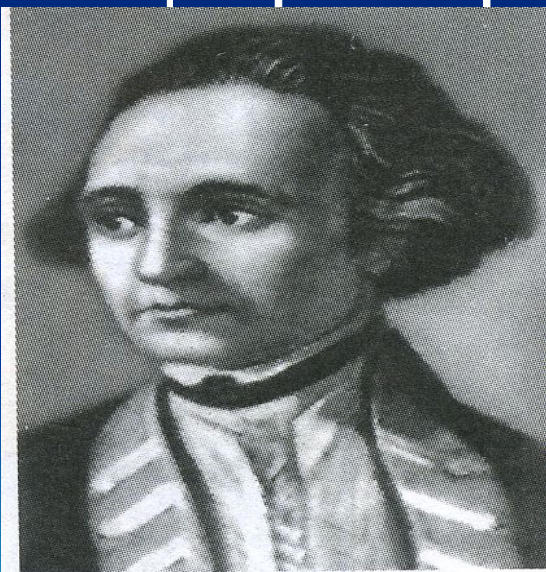
Ерекшеліктері

- 1. Оңтүстік поляр шеңберіндегі Антарктиканың орталығында орналасқан.
- 2. Жерінің 99% қалың мұз жауып жатыр.
- 3. Жер шарындағы ең биік материк
- 4. Ең төменгі температура ($-89,2^{\circ}\text{C}$)
- Восток станциясында тіркелген.
- 5. Сөнбеген жанартаудың аты- Эребус
- 6. Таңның атуы мен күннің батуын жылына бір рет байқауға болады.
- 7. Дүние жүзіндегі тұщы су қорының 80% осы жерде орналасқан.

Ашылу мен зерттелу тарихы

1.1772-1775 ж аралығында
ағылшын теңізшісі Д.Кук оңтүстік
поляр шеңберін 3 рет кесіп

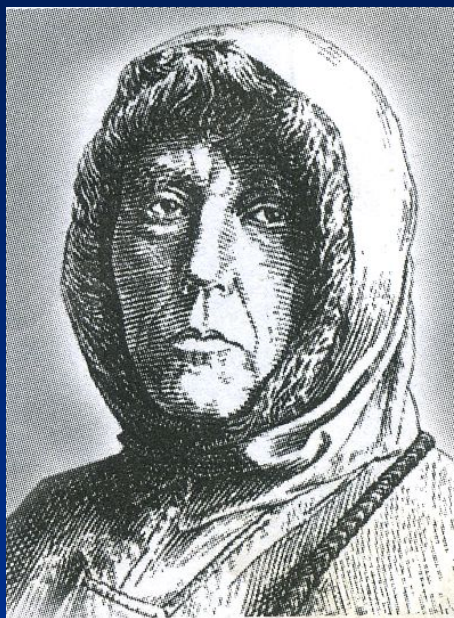

Джеймс Кук
(1728–1779)

2. 1819-1821 ж Ф.Ф.Белинсгаузен мен М. П.Лазарев экспедициясы материк жағалауына тұңғыш рет тоқтаған. 1820 ж. 28 қаңтар Антарктиданың ашылған күні болып табылады.

3.1911ж.14 желтоқсанда материктің оңтүстік полюсіне бірінші болып норвег Р.Амундсен жетті.

Руаль Амундсен
(1872–1928)

4. XX ғасырдың бірінші жартысында АҚШ, Ұлыбритания, Австралия, Норвегия Антарктиданы зерттеу үшін арнаулы экспедициялар ұйымдастырды.

Тест жұмысы

1. Антарктида материгі қай жылы ашылды?

а) 1840 ж

б) 1820 ж

ә) 1911 ж

в) 1900 ж

2. Оңтүстік полюсті алғаш рет ашқан кім?

а) Ф.Ф.Белинсгаузен

б) Р.Скотт

ә) М.П.Лазарев

в) Р.Амундсен

3. Антарктида байқалған ең төмен температура

а) -960

б) -89,20

ә) -580

в) -1000

4. Антарктида жағалауларын қандай мұхиттар шайып жатыр?

а) Үнді

б) Атлант

ә) Тынық

в) осы аталғандардың бәрі

- 5. Антарктидадағы вулкан

- а) Эльбрус б) Анд
- ә) Эребус в) Элсуэрт

6. Материктің ең биік нүктесі

- а) Керкпатрик б) Винсон
- ә) Элсуэрт в) Анд

7. Антарктида ежелгі қай материктің құрамында болған

- а) Гондвана б) Антарктида
- ә) Лавразия в) Евразия

8. Материкте тұщы су қоры қанша пайызды құрайды?

- а) 70% б) 80%
- ә) 53% в) 65%

Тест жұмысы

1. Антарктида материгі қай жылы ашылды?
б) 1820ж
2. Оңтүстік полюсті алғаш рет ашқан кім?
в) Р.Амундсен
3. Антарктида байқалған ең төмен температура
б) -89,20
4. Антарктида жағалауларын қандай мұхиттар шайып жатыр?
в) осы аталғандардың бәрі
- 5. Антарктидадағы вулкан
ә) Эребус
- 6. Материктің ең биік нүктесі
б) Винсон
7. Антарктида ежелгі қай материктің құрамында болған
а) Гондвана
8. Материкте тұщы су қоры қанша пайызды құрайды?
б) 80%

•2.Нүктенің орнына тиісті сөздерді қой

- 1.Материк пен оған жалғас жатқан үш мұхиттың шеткі сулары аралдарымен қоса..... құрамына кіреді.
 - 2.Антарктида жер шарындағы..... материк.
 - 3. –ең соңғы ашылған материк.
 - 4. Антарктидада сөнбеген жанартаулар бар, ең ірісі
 - 5.Ең төмен жатқан жері ойысы
- сөздер: Антарктиканың, Антарктида, Бентли, Эребус, биік.

•2.Нүктенің орнына тиісті сөздерді қой

- 1.Материк пен оған жалғас жатқан үш мұхиттың шеткі сулары аралдарымен қоса **.Антарктиканың.....** құрамына кіреді.
 - 2.Антарктида жер шарындағы... **биік....** материк.
 - 3. **Антарктида.....** –ең соңғы ашылған материк.
 - 4. Антарктидада сөнбеген жанартаулар бар, ең ірісі ...**Эребус..**
 - 5.Ең төмен жатқан жері ... **Бентли..** ойысы
- сөздер: Антарктиканың, Антарктида, Бентли, Эребус, биік.

3. Географиялық диктант

- 1. Антарктида
- 2. Росс теңізі
- 3. Эребус
- 4. Восток
- 5. Винсон

3. Географиялық диктант

1. Антарктида	2
2. Росс теңізі	3
3. Эребус	1
4. Восток	4
5. Винсон	6

- Үй тапсырмасы
- § 59. номенклатура жаттау, контур карта толтыру

